EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.10.2024
COM(2024) 471 final

2024/0259 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union på den ene side og Republikken Usbekistan på den anden side

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Vedlagte forslag udgør det retlige instrument for bemyndigelsen til undertegnelse af den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Usbekistan (i det følgende benævnt "den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale" eller "aftalen").

Forbindelserne mellem Den Europæiske Union (EU) og Republikken Usbekistan er i øjeblikket baseret på den partnerskabs- og samarbejdsaftale (i det følgende benævnt "partnerskabs- og samarbejdsaftalen"), der blev undertegnet i Bruxelles den 21. juni 1996, og som trådte i kraft den 1. juli 1999.

Den 9. oktober 2017 vedtog Rådet en afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Republikken Usbekistan om en udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale. Forhandlingerne om aftalen blev indledt i november 2018. Den Europæiske Union og Republikken Usbekistan afsluttede deres forhandlinger om den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale i juni 2022. Teksten til den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale blev paraferet af chefforhandlerne den 6. juli 2022.

Aftalen udgør et vigtigt skridt i retning af at øge EU's politiske og økonomiske engagement i Centralasien. Den danner grundlag for et mere effektivt bilateralt samarbejde mellem Unionen og Republikken Usbekistan ved at styrke den politiske dialog og forbedre samarbejdet på en lang række områder.

Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale indeholder EU's standardbestemmelser om menneskerettigheder, Den Internationale Straffedomstol (ICC), masseødelæggelsesvåben (WMD), håndvåben og lette våben (SALW) og bekæmpelse af terrorisme. Den omfatter tillige samarbejde på områder såsom sundhed, miljø, klimaforandringer, energi, skat, uddannelse og kultur, arbejdsmarkedsforhold, beskæftigelse og sociale anliggender, videnskab og teknologi samt transport. Derudover omfatter aftalen retligt samarbejde, retsstatsprincippet, hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, organiseret kriminalitet samt korruption. Aftalens handelsdel forventes at sikre bedre lovgivningsmæssige rammer for økonomiske aktører og vil derved medføre betydelige økonomiske fordele for EU's virksomheder. Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale udgør ikke et initiativ inden for rammerne af programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT).

Aftalen fastlægger en institutionel ramme bestående af Samarbejdsrådet, Samarbejdsudvalget og Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg (se afsnit VII "Institutionelle, almindelige og afsluttende bestemmelser") og et underudvalg vedrørende intellektuel ejendomsret og giver mulighed for at nedsætte underudvalg og andre organer til at bistå Samarbejdsrådet. Den indfører ligeledes en mekanisme til opfyldelse af forpligtelser med henblik på at afhjælpe en af parternes manglende opfyldelse af de forpligtelser, der er indgået i henhold til aftalen.

Ved aftalens ikrafttræden ophæves partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Usbekistan på den anden side, der blev undertegnet den 21. juni 1996.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale tager udgangspunkt i henholdsvis Republikken Usbekistans og EU's ambitioner og behov for at fremme deres bilaterale forbindelser i overensstemmelse med ånden i Rådets konklusioner om EU's nye strategi for Centralasien af 17. juni 2019. Aftalen vil bidrage til at gennemføre EU's nye strategi for Centralasien, der blev vedtaget den 15. maj 2019.

Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale moderniserer partnerskabs- og samarbejdsaftalen fra 1999 ved at udvide den til at omfatte nye samarbejdsområder og opgradere de lovgivningsmæssige rammer for vores handelsmæssige og økonomiske forbindelser væsentligt i overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens (WTO's) regler og regionale økonomiske aftaler.

Når aftalen er gennemført, vil den på passende vis blive suppleret af den generelle præferenceordning (GSP+), som Republikken Usbekistan har været omfattet af siden 2021. Denne ordning gør det muligt at opnå yderligere toldpræferencer, hvis man til gengæld overholder 27 grundlæggende konventioner om menneskerettigheder, god regeringsførelse, miljø og arbejdstagerrettigheder.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale respekterer fuldt ud traktaterne og bevarer Unionens retsordens integritet og autonomi. Den fremmer Unionens værdier, mål og interesser og sikrer sammenhæng i, virkning af og kontinuitet i dens politikker og foranstaltninger.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

– **Materielt retsgrundlag**

Hvis en gennemgang af en EU-retsakt viser, at den har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse kan bestemmes som det primære eller fremherskende, mens det andet kun er sekundært, skal retsakten ifølge retspraksis have et enkelt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element. Hvis det derimod undtagelsesvis godtgøres, at der med retsakten samtidig forfølges flere formål, eller at den har flere led, som hænger uløseligt sammen, uden at det ene er sekundært i forhold til det andet, således at forskellige bestemmelser i traktaten finder anvendelse, skal en sådan retsakt undtagelsesvis vedtages med de dertil svarende forskellige retsgrundlag (jf. domme af 10. januar 2006, Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, C-178/03, EU:C:2006:4, præmis 42 og 43, af 11. juni 2014, Kommissionen mod Rådet, C-377/12, EU:C:2014:1903, præmis 34, af 14. juni 2016, Parlamentet mod Rådet, C-263/14, EU:C:2016:435, præmis 44, og af 4. september 2018, Kommissionen mod Rådet (Kasakhstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, præmis 40).

I det konkrete tilfælde har aftalen to primære formål og består af to primære elementer inden for fælles handelspolitik og udviklingssamarbejde. Retsgrundlaget for den foreslåede

afgørelse bør derfor være artikel 207 og 209[1] i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Det bemærkes, at aftalen ikke omfatter områder, der henhører under medlemsstaternes kompetence, og derfor ikke kræver, at medlemsstaterne bliver part i denne aftale.

– **Proceduremæssigt retsgrundlag**

I henhold til artikel 218, stk. 5, i TEUF træffer Rådet afgørelse om bemyndigelse til undertegnelse af en aftale.

I henhold til artikel 218, stk. 8, i TEUF træffer Rådet afgørelse om undertegnelse med kvalificeret flertal undtagen under de omstændigheder, der er anført i artikel 218, stk. 8, andet afsnit, i TEUF, hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed. Da aftalens to fremherskende elementer er handelspolitik og udviklingssamarbejde, er afstemningsreglen i dette konkrete tilfælde derfor kvalificeret flertal.

Efter Rådets bemyndigelse til undertegnelsen har Kommissionen i overensstemmelse med artikel 17 i TEU beføjelse til at repræsentere Unionen udadtil.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Aftalen omfatter spørgsmål, hvor EU har enekompetence, såsom den fælles handelspolitik, og EU's del af en sideordnet kompetence såsom udviklingspolitik. Den styrker den politiske dialog og samarbejdet mellem EU og Republikken Usbekistan. En indsats på EU-plan er derfor påkrævet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Aftalen går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de politiske mål om at styrke forbindelserne mellem Unionen og Republikken Usbekistan med henblik på at fremme demokratiske reformer, retsstatsprincippet og en bæredygtig økonomisk udvikling som et middel til at øge stabiliteten og sikkerheden i Republikken Usbekistan. Aftalen indebærer ikke noget krav om, at Unionen skal ændre sine regler, forskrifter eller standarder på noget reguleret område.

3. RESULTATER AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer**

Rådet er løbende blevet orienteret og hørt i Rådets relevante arbejdsgruppe, navnlig i Gruppen vedrørende Østeuropa og Centralasien (COEST) og Handelspolitikudvalget (TPC), på alle stadier af forhandlingerne.

Europa-Parlamentet er løbende og straks blevet holdt orienteret under forhandlingerne.

[1] Republikken Usbekistan er et mellemindkomstland i den nederste halvdel i DAC's liste over modtagere af officiel udviklingsbistand, der skal anvendes til rapportering om strømme i 2020, 2021, 2022 og 2023, jf. artikel 3, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947 af 9. juni 2021 om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde – et globalt Europa.

Den højtstående repræsentant og Kommissionen mener, at de mål, som Rådet har fastlagt i sine forhandlingsdirektiver, er blevet nået, og at udkastet til aftalen kan forelægges til undertegnelse.

- **Konsekvensanalyse**

Der er ikke foretaget en konsekvensanalyse, eftersom aftalen hovedsagelig ajourfører og forbedrer den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale og derfor ikke vil indføre væsentlige nye samarbejdsområder, som ville have betydelige økonomiske, sociale eller miljømæssige virkninger. De forventede virkninger er hovedsagelig af politisk karakter, idet EU bestræber sig på at styrke et partnerlands politiske kurs og EU's politiske kapital. Der kan være positive sociale følger for Republikken Usbekistan, navnlig i forbindelse med de planlagte bestemmelser om retsstatsprincippet, menneskerettigheder og sikkerhed. Den øgede samhandel, der forventes som følge af et bedre erhvervsmiljø, udgør ikke en risiko for konkrete industrier i nogen af parterne, da Republikken Usbekistan og Unionen ikke konkurrerer inden for de samme sektorer. Det skønnes ikke sandsynligt, at udarbejdelsen af en konsekvensanalyse vil give resultater, der står i et rimeligt forhold til de anvendte ressourcer.

2024/0259 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union på den ene side og Republikken Usbekistan på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207 og 209 sammenholdt med artikel 218, stk. 5,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 16. juli 2018 gav Rådet bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Republikken Usbekistan om en udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale.

(2) På grundlag af parternes ønske om at styrke og udvide deres forbindelser på en ambitiøs og innovativ måde blev forhandlingerne om den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale ("aftalen") afsluttet med positivt resultat ved paraferingen af aftalen den 6. juli 2022.

(3) Aftalen bør derfor undertegnes på Den Europæiske Unions vegne.

(4) I overensstemmelse med traktaterne påhviler det Kommissionen at sikre undertegnelsen af aftalen med forbehold af dens indgåelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Undertegnelsen af den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union på den ene side og Republikken Usbekistan på den anden side godkendes herved på Den Europæiske Unions vegne med forbehold af indgåelse af aftalen.

2. Teksten til den aftale, der skal undertegnes, er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på […]dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand